

for, om muligt, at vinde noget af vort Tab tilbage, og at derpaa maae vi, saaledes som den høitærede Indenrigsminister selv sagde, ansøge vore Kræfter. Men saa synes det mig ogsaa deraf at følge som en nødvendig Følgeflutning, at vi maae være meget forsigtige med for lang Tid at engagere os i Arbejder, som ville kunne svække vor Credit. Det Sidste er nu vel benægtet eller i alt Fald bestridt fra den høitærede Ministers Side, men jeg kan dog ikke erkjende, at han deri havde Ret. Vor Obligationsgjæld i indenlandske 4 pCt.s Obligationer var i 1861 — altsaa for 7 Aar siden — kun 62,700,000 Rb., medens den den 31te Marts dette Aar, altsaa i næste Uge, vil udgjøre 89,640,000 Rb. Naar der nu skal opbringes 7 til 8 Millioner til de her projecterede Anlæg, hvilke med den nuværende Cours paa de 4 pCt.s Obligationer af 88 ville medtage 9,100,000 Rb., saa ville vi om 7 Aar være stegne til en indenlandsk Obligationsgjæld af henved 100,000,000 Rb., hvilket er det samme Beløb, som hele vor Statsgjæld udgjorde for 7 Aar siden. Naar man dernæst siger, at vi have Velstand nok til at bære disse Obligationer, saa svarer jeg dertil, at det dog turde være et stort Spørgsmaal, om de ikke ville øve et stort Tryk paa den almindelige Velstand og baade trykke den Formue, der bestaaer i Obligationer, og de andre Papirer ned. Sagen er jo nemlig den, at ikke blot vor Vederhæftighed som Debitorer for Statsgjælden er bleven mindre ved Hertugdømmernes Adskillelse, men at ogsaa Markedet for vore indenlandske Obligationer er blevet mindre. Der gik før en bethdelig Deel danske 4 pCt.s Obligationer til Hertugdømmerne, deels som Cautioner for Regjeringens og Communerens Embedsmænd, deels fordi man derovre kjøbte dem. Efter en Opgivelse, som jeg troer er rigtig, befinder der sig endnu omtrent 11 Millioner 4 pCt.s Obligationer i Hertugdømmerne; dersom deres Adskillelse fra os — og det vil jo i ethvert Fald blive Tilfældet for den største Deels Vedkommende — bliver varig, da ville disse 11 Millioner efterhaanden strømme tilbage til det danske Marked, og derved vil Forgølsen af vor Obligationsgjæld i Løbet af de 14 Aar fra 1861 til 1875 stige op til 50

Millioner. Kunne vi nu endog anslaae den Forbrug, som Markedet har for Obligationer, til et Par Millioner Rb. aarligt, saa naae vi dog altsaa i et Antal af 14 Aar ikke synderligt over Halvparten af nævnte Beløb, og der vil selvfølgelig blive omtrent ligesaa Meget tilbage af Forgølsen, som Markedet ikke kan forbruge. Det er derfor at forudsæe, at vore 4 pCt. Obligationer, der jo ikke sælges uden for Landet, ville komme i lav Cours, og denne lave Cours vil gjøre det meget vanskeligt for Staten, naar den i Hast skal reise store Midler, da at faae dem paa nogenlunde taalelige Vilkaar. Denne store Udstedelse af Obligationer vil derhos virke trykkende paa Pengesforholdene og navnlig paa Renten af Kaan i faste Eiendomme. Jeg mener imidlertid slet ikke, at Statens Stilling er fortviolet, selv om de saakaldte vestindiske Millioner ikke skulde indkomme. Staten har jo et meget bethdeligt Tilgodehavende paa et andet Sted, som man kan vente vil komme ind inden ikke lang Tid; den har jo nemlig et Obligationsbeløb af 29 Millioner tilgode i meget gode Papirer. Dersom endog blot en Deel af disse Papirer bliver anvendt til at lette Statskassen for nogle af dens meest trykkende Byrder, være sig nu enten ved Indkjøb af Resten af det 3 pCt. engelske Kaan eller ved Indkjøb af endeel uopsigelige Obligationer, for derved at hæve Coursen paa alle Papirer, saa vil der efter min Formening ikke være Noget iveien for, at Staten godt kan scribe til at fortsætte Jernbanearbejderne, naar den kun ikke forbinde sig for en altfor lang Arrække. Den Forsikring, som den ærede Finantsminister i saa Henseende afgav, og som gik ud paa, at der ved den her foreslaaede Lov ikke var givet nogen Bevilling, opfattede jeg paa selv samme Maade som den ærede 4de Landssthingsmand for Kjøbenhavn (Lehmann). Men det forekommer mig netop derfor dobbelt mærkeligt, at den ærede Indenrigsminister, som ellers imødegik Meget af, hvad det nævnte ærede Medlem sagde, aldeles ikke berørte dette Punkt og aldeles ikke modtog det ærede Medlems Yttring om, at illedestomindre vilde, naar den foreslaaede Lov var given, Indenrigsministeren være berettiget til at afslutte Contract om disse Jernbaneanlæg paa en saadan Maade, at den